

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫ**

КАРАРЫ

2019 елның 18 мае

№ 226

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районында мемориаль такта урнаштыру тәртибе турындагы нигезлэмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасында мемориаль такта урнаштыру тәртибе турындагы нигезлэмәне раслау хакында" 2002 ел, 1 апрель, 163 нче карарына таянып, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советы:

1.Татарстан Республикасы Апас муниципаль районында мемориаль такта урнаштыру тәртибе турында Нигезлэмәне (1 нче кушымта) расларга.

2.Авыл һәм шәһәр жирлекләре жирле үзидарә органнарына әлеге карар белән расланган Татарстан Республикасы Апас муниципаль районында мемориаль такта урнаштыру тәртибе турындагы нигезлэмәгә таянып эш итәргә тәкъдим итәргә.

3.Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Апас муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4.Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны район башлыгы урынбасары Л. Т. Хантимировка йөкләргә.

**Апас муниципаль районы башлыгы-
Апас муниципаль районы Советы рәисе**

Р.Н. Заһидуллин

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районында мемориаль такта урнаштыру тәртибе турында Нигезләмә

1.Мемориаль такталар мөһим тарихи вакыйгалар барган, күренекле шәхесләр яшәгән яки эшләгән биналар, корылмалар фасадларында, бина интерьерларында һәм истәлекле урыннарда, шулай ук күренекле гражданныр яки тарихи вакыйгалар хөрмәтенә урам исемнәре булган очракларда билгеләнә.

2.Бина, корылмада мемориаль такта милек, хужалык алып бару яки оператив идарә итү хокукындагы юридик яки физик зат ризалыгы белән билгеләнә ала.

3.Мемориаль такта тексты Татарстан Республикасының дәүләт телләрендә - татар һәм рус телләрендә бәян ителергә тиеш.

4.Мемориаль такта урнаштыру Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән Апас муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге тәкъдим иткән материаллар нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты мемориаль такталарны проектлау, эзерләү һәм билгеләү буенча эшләрнең заказчысы булып тора.

6.Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитетының мемориаль такта урнаштыру турында карары Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында һәм Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

7.Мемориаль такта билгеләү турында Карар кабул итү өчен нигез булып түбәндәгеләр тора: Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы, Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе тарихында вакыйганың әһәмияте; Дәүләт, жәмәгать, сәяси, хәрби, житештерү эшчәнлегендә, фәндә, техника, әдәбиятта, сәнгатьтә, мәдәнияттә, спортта казанышлары танылган булу, шулай ук Апас муниципаль районына, Татарстан Республикасына һәм Россия Федерациясе файдасына билгеле бер эшчәнлек өлкәсенә аерым өлеш керткән шәхеснең өлеше.

8.Мемориаль такта эшчәнлекнең төрле тармаклары үсешенә зур өлеш керткән һәм дәүләт бүләкләре булган; Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы, Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе файдасына Герой яки башка күренекле гамәлләр кылган гражданныр хөрмәтенә билгеләнә.

9.Әлеге вакыйганың тарихи яки мәдәни әһәмиятен объектив бәяләү максатларында яисә исемнән мәңгеләштерү тәкъдим ителә торган затның мемориаль такта бер айдан да ким булмаган күләмдә билгеләнә:

1 ел соң вафат затлар, аның исеме мәңгеләштерелә; 5 ел соң вакыйга, аның истәлегенә ул билгеләнә.

10. Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройларына, Дан орденының тулы кавалерларына мемориаль такталар соңгы елларда яшәгән йортта яки пенсиягә чыгу алдыннан эшләгән яки хезмәт иткән оешма бинасында (отставкага киткән) үлгәннән соң билгеләнә.

11. Мемориаль такталар бары тик долговеч материаллары (мрамор, гранит, чугун, бронзалар һәм башка металлдан гына ясала). Текст мемориальной доски должен быть изложен в лаконичной форме и содержать сведения о заслугах, событиях, достижениях или периоде жизни (деятельности) лица, которому посвящена мемориальная доска.

Мемориаль такта текстында ул билгеләнә торган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда) күрсәтелергә тиеш.

Мемориаль такта композициясенә, тексттан тыш, портрет сурәтләре, декоратив элементлар да кертелергә мөмкин.

12. Мемориаль такта (алга таба инициатор) билгеләүнең инициаторлары-дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, милек формасына бәйсез оешмалар, шулай ук 10 кешедән дә ким булмаган гражданныр төркеме.

13. Мемориаль такта урнаштыру өчен инициатор Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегенә түбәндәге документларны тәкъдим итә:

мемориаль такта урнаштыру кирәклеген аңлаткан гариза (үтенечнамә);
рәсми документлар нигезендә тулы биографик яки тарихи белешмә;
вакыйганың дөреслеген яки аның исеме мәңгеләштерелә торган затның казанышларын раслаучы архив һәм башка документлар күчермәләре;

проект текст мемориаль такта тиешле телләрдә расланган институты белгечләре тарафыннан Тел, әдәбият һәм сәнгать исемендәге. Г. Ибраһимов Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе;

мемориаль такта эскизы;

мемориаль такта урнаштыру урыны турында мәгълүматлар (бина, интерьеры фотографияләре, мемориаль такта урнаштырылачак урын күрсәтелгән урын күрсәтелгән);

тиешле торак-эксплуатация предприятиеләреннән документлар, әлеге бинада хәтер мәңгеләштерелә торган зат яшәү чоры күрсәтелгән; кулланучының яки йорт (бина) хужасының мемориаль такта кую өчен ризалыгы; мемориаль такта проектлау, эзерләү һәм билгеләү чыгымнарының гомуми сметасы һәм аны финанслау чыганакалары турында белешмәләр; инициаторның проектлау, эзерләү, эзерләү, урнаштыру һәм тәмин итү чараларын түләү турында гарантия хаты; мемориаль тактаны тантаналы ачуны;

шәһәр, авыл жирлегендә мемориаль такта урнаштыру очрагында әлеге жирлек урнашкан жирлекнең вәкиллеке органы һәм муниципаль район башлыгы килешүенә кул кую.

14.Тәкъдим ителгән документлар Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы мемориаль такта урнаштыру буенча комиссия (алга таба - Комиссия) тарафыннан карала.

15.Комиссия турында нигезләмә һәм аның составы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Комиссия составына Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты, Апас муниципаль районы Советы даими комиссиясе, мәдәният бүлеге вәкилләре, авыл жирлеге башлыгы (киләшү буенча) кертелә, аның территориясендә мемориаль такта, ижади һәм ижтимагый оешмалар урнаштыру тәкъдим ителә. Кирәк булган очракта Комиссия үз эшенә төрле оешма һәм ведомство белгечләрен жәлеп итә ала.

16.Комиссия кәргән документларны карый һәм документлар кәргән көннән алып бер ай эчендә мемориаль такта урнаштыру мөмкинлеге турында Карар кабул итә.

17.Комиссия тарафыннан мемориаль такта билгеләү турында уңай карар кабул ителгән очракта мәдәният бүлеге бер ай эчендә шундый карар кабул ителгән көннән алып тиешле карар проектын Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитетына тапшыра.

18.Проектка кушып бирелә:

комиссия утырышы беркетмәсеннән беркетмә яки Өземтә;

гомуми мәгълүматлар турында увековечиваемом вакыйга яки зат;

турында мәгълүмат предпологаемом урында урнаштыру мемориаль такта;

мемориаль такта проектлау, эзерләү һәм урнаштыру эшләрен финанслау чыганаclarы турында белешмәләр;

аның территориясендә мемориаль такта урнаштыру тәкъдим ителә.

19.Комиссия тарафыннан тискәре карар кабул ителгән очракта, инициатор бу турыда мондый карар кабул ителгән көннән башлап 15 көн эчендә хәбәр итә.

20.Мемориаль такта урнаштыру күләме һәм урыны комиссия утырышында карала һәм килештерелә.

21.Мемориаль такта урнаштыру биналарның, корылмаларның һәм инженерлык челтәрләренең конструкцияләренә зыян китермәскә тиеш.

22.Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитетының мемориаль такта урнаштыру турындагы карары кабул ителгәннән соң аны эзерләү һәм урнаштыру буенча чаралар инициаторы булып тора.

23.Кирәк булган очракта (бина, корылма фасадының канәгәтләндерерлек хәлдә булмавы) мемориаль тактаны тантаналы ачу тантанасына кадәр инициатор бинаның фасадын, корылманы ремонтлый.

24.Торак һәм торак булмаган йортлар биналарында (күп фатирлы торак йортлардан тыш) билгеләнгән мемориаль такталар бинаның милекчәсе (кулланучы) балансына тапшырыла яки аларны куйган оешмалар балансына кабул ителә.

25.Күпфатирлы торак йортлар биналарында урнаштырылган мемориаль такталар инициаторлар тарафыннан авыл жирлеге башкарма комитеты балансына тапшырыла, аның территориясендә күрсәтелгән күпфатирлы торак йортлар урнашкан яки аларны куйган оешмалар балансына кабул ителә.

26.Апас муниципаль районы башкарма комитеты, балансында мемориаль такталар урнашкан оешмалар аларның сакланышы һәм агымдагы эчтәлеге буенча чаралар күрә.

26.Мемориаль такталарны исәпкә алу һәм аларның торышын контрольдә тоту жирлек башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла, аларда тарихи вакыйгалар булган биналар, корылмалар һәм истәлекле урыннар урнашкан, күренекле шәхесләр яшәгән яки эшлэгән.

27.Мемориаль такта алу турындагы карар (аны реставрацияләү таләп ителә торган яки ремонт-реставрация эшләре үткәрелә торган очраклардан тыш) Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

28.Мемориаль такталарның сакланышын тәмин итү кагыйдәләрен үтәмәүдә гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы.

29.Билгеләнгән мемориаль тактага зыян китергән затлар аны элеккеге халәттә торгызырга, ә мөмкин булмаганда - гамәлдәге законнар нигезендә зыянны капларга тиеш.